

CZŁOWIEK
W ŚWIECIE
WSPÓŁCZESNYM

JANUSZ
KORZENIOWSKI

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania do wiedzy o społeczeństwie dla liceum
ogólnokształcącego i technikum

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2019

Redakcja merytoryczna – dr Marta Milewska

Recenzja merytoryczna – dr Kazimierz Waluch

Jan Bielecki

Jadwiga Iwanowska

Agnieszka Ratajczak-Mucharska

Redakcja językowa i korekta – Altix

Projekt graficzny i projekt okładki – Altix

Skład i redakcja techniczna – Altix

Warszawa 2019

Ośrodek Rozwoju Edukacji

Aleje Ujazdowskie 28

00-478 Warszawa

www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji

Prawo pracy w Polsce

Klasa / czas trwania lekcji

IV liceum/V technikum – 2x45 minut

Cel ogólny (główny):

- Poznanie przepisów prawa pracy w Rzeczypospolitej Polskiej.

Cele operacyjne (szczegółowe).

Uczeń:

- wyjaśnia pojęcia: *stosunek pracy, umowa o dzieło, umowa zlecenie*;
- wyjaśnia instytucje prawne prawa pracy w Rzeczypospolitej Polskiej;
- porównuje sytuację jednostki wynikającą z różnych form zatrudniania;
- znajduje wzory umów zlecenia i umów o dzieło.

Metody/techniki/formy pracy

Metody kształcące umiejętność wymiany poglądów: dyskusja panelowa.

Praca z tekstem źródłowym.

Środki dydaktyczne

Podręcznik, teksty źródłowe, prezentacja multimedialna, internet, komputer, projektor multimedialny

Opis przebiegu lekcji

- A. Nauczyciel zapoznaje uczniów z tematem i celami lekcji oraz formami pracy.
- B. Wybrani uczniowie (siedem par) przedstawiają w formie dyskusji panelowej z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej oraz stosownych wzorów druków przygotowane wcześniej zagadnienia z prawa pracy w Polsce:
  1. Tryb powstawania stosunku pracy;
    - stosunki pracy powstające na podstawie umowy o pracę;
    - stosunki pracy na podstawie powołania;
    - stosunki pracy na podstawie wyboru;
    - stosunki pracy na podstawie mianowania;
    - stosunki pracy na podstawie spółdzielczej umowy o pracę.
  2. Rodzaje umowy o pracę w Rzeczypospolitej Polskiej:
    - umowa zawarta na okres próbny;
    - umowa zawarta na czas nieokreślony;
    - umowa zawarta na czas określony;
    - umowa zawarta na czas wykonania określonej pracy.
  3. Rodzaje umów cywilnoprawnych oraz blaski i cienie tych umów;

- umowa o dzieło;
  - umowa zlecenia;
4. Prowadzenie jednoosobowej działalności gospodarczej.
  5. Sposoby rozwiązania umowy o pracę:
    - na mocy porozumienia stron;
    - wskutek wypowiedzenia umowy przez jedną ze stron, z zachowaniem okresu wypowiedzenia;
    - wskutek oświadczenia jednej ze stron o rozwiązaniu umowy bez wypowiedzenia;
    - z upływem czasu, na który była zawarta, lub z dniem ukończenia pracy,
    - dla której wykonania była zawarta.
  6. Rodzaje urlopów:
    - urlop wypoczynkowy;
    - urlop na żądanie;
    - urlop bezpłatny;
    - urlop specjalny.
  7. Prawa i obowiązki pracownicze.

Komentarz metodyczny

Lekcja powinna się odbywać w pracowni przedmiotowej w czasie 2x45 minut.

Zaproponowane w ramach lekcji metody nauczania kształcą u uczniów określone umiejętności oczekiwane na współczesnym rynku pracy oraz kompetencje kluczowe:

- pozyskiwania, gromadzenia, porządkowania i analizowania informacji;
- krytycznego odczytywania i wartościowania tekstów źródłowych, w tym przepisów prawa pracy;
- wykorzystania informacji na temat funkcjonowania prawa pracy do tworzenia własnej wypowiedzi, w tym formułowania opinii oraz sądów wartościujących;
- opracowywania i prezentowania informacji o rynku pracy z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej;
- wymiany poglądów;
- aktywnego słuchania innych.

Nauczyciel oceniając uczniów powinien uwzględnić następujące kryteria oceny: rzetelność w pozyskiwaniu materiałów źródłowych, wnikliwość rozważania zagadnienia, formułowanie opinii oraz sądów wartościujących.

Przykładowe działania, które nauczyciel powinien uwzględnić w pracy z uczniami o **specjalnych potrzebach edukacyjnych** zostały przedstawione w autorskim programie nauczania pt. *Człowiek w świecie współczesnym*.